

Luhtarahkasammal

Grodvitmossa

Sphagnum inundatum

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Luhtarahkasammal on melko kookas kellan- tai kuparinruskea ja varjoisilla kasvupaikoilla kellanvihreä–vihreä sammal. Luhtarahkasammalen ylimmät haarat ovat usein hie-man kaarevia, mutta eivät voimakkaan käyristyneitä. Varren väri vaihtelee vaaleasta hyvinkin tummaan. Luhtarahkasammalen parhaat lähilajeista erottavat tuntomerkit ovat mikroskooppisia.

Elinympäristö ja levinneisyys

Luhtarahkasammal kasvaa keskiravinteisilla soilla, letoilla ja erilaisilla luhtaisilla kasvupaikoilla kuten ranta- ja luhtanevoilla ja luhtaniityillä. Esiintyminen painottuu Suomessa etelään.

Nykytila ja uhkatekijät

Luhtarahkasammal on taantunut ojitusten ja vesien säännöselyn seurauksena. Vanhat suota ympäröivät ojitukset saattavat ajan myötä johtaa lajin häviämiseen, vaikka itse suoalue olisi säilynyt ojitattomana. Alle viidennes luhtarahkasammalen kasvupaikoista on suojeltu.

Hoitosuositukset

Luhtarahkasammalen kasvupaikkaa ympäristöineen ei tulisi ojittaa. Myös kunnostusojitukset vaikuttavat sammalen esiintymiin haitallisesti. Joissain tapauksissa voidaan tarvita esiintymisaluiden vesitalouden luonnontilan palauttamista. Jotkut kasvupaikoista ovat metsälain arvokkaita elinympäristöjä (letot Lapin läänin eteläpuolella), joiden ominaispiirteiden muuttaminen on kielletty. Monet luhtarahkasammalen kasvupaikoista olisivat METSO-ohjelmaan sopivia kohteita (suot).

Lähteet

- Atherton, I., Bosanquet, S. & Lawley, M. (toim.) 2010. Mosses and Liverworts of Britain and Ireland – a field guide. British Bryological Society. 856 s. Verkkojulkaisuna: <http://www.bbsfieldguide.org.uk/> [Viitattu 11.11.2011.]
- Daniels, R. E. & Eddy, A. 1985. Handbook of European Sphagnum. Institute of Terrestrial Ecology.
- Eurola, S., Bendiksen, K. & Rönkä, A. 1990: Suokasviopas. – Oulanka Reports 9:1–205.
- Laine, J., Harju, P., Timonen, T. Laine, A., Tuittila, E.-S., Minkkinen, K. & Vasander, H. 2009: The intricate Beauty of Sphagnum Mosses – a Finnish Guide to Identification. – University of Helsinki Department of Forest Ecology Publications 39:1-190.
- Ulvinen T., Syrjänen K. & Anttila S. (toim.) 2002: Suomen Sammalet – levinneisyys, ekologia, uhanalaisuus. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 560. 354 s. Verkkojulkaisuna: <http://hdl.handle.net/10138/40617>

Kuva: Jouko Rikkinen, CC-BY-NC-4.0 [Laji.fi](https://www.flickr.com/photos/jouko_rikkinen/)